

появою ділянок "десимпатизації" міокарда, що значно знижує його адаптаційні можливості. Гістохімічне дослідження біогенних амінів ПП і ЛШ на заключному етапі експерименту свідчило про поглиблення "десимпатизації" міокарда, тобто про різке виснаження вмісту катехоламінів і зменшення щільності адренергічних нервових волокон. Встановлено, що їх щільність порівняно з контрольними даними стала удвічі меншою у ПП і в 4 рази меншою в ЛШ. Зниження щільності адренергічних нервових сплетень у серці спричиняє збільшення чутливості кардіоміоцитів до екзогенних катехоламінів, сприяючи тим самим появі додаткових вогнищ некрозу, і є прогностично несприятливою ознакою розвитку аритмій і серцевої недостатності.

УДК 611.813.9-053.85

Боягіна О. Д.

ВНУТРІШНЯ БУДОВА МОЗОЛИСТОГО ТІЛА ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Питання про будову та роль мозолистого тіла в здійсненні функціональної взаємодії між двома півкулями великого мозку людини ще далекі від остаточного вирішення. Наявні в даний час в літературі відомості про внутрішню будову мозолистого тіла людини зводяться в основному до того, що воно в своїй масі складається з величезної кількості переважно мієлінізованих нервових волокон різної товщини, які здійснюють комісуральний зв'язок між нервовими клітинами нової кори обох півкуль.

Мета: вивчити особливості внутрішньої організації мозолистого тіла людей зрілого віку.

Матеріали і методи: матеріалом служили тотальні препарати мозолистого тіла чоловіків і жінок у віці від 36 до 60 років. Дані препарати використані для отримання з них пластинчастих зрізів у двох взаємно перпендикулярних площинах, товщиною 2 мм. У подальшому отримані таким чином тканинні

пластинки мозолистого тіла піддавали пластинації в епоксидній смолі. Потім витягували препарати з епоксидної смоли, яка ще не заполімеризувалася, і поміщали їх на поліетиленову плівку, яка зверху покривалася такою ж за розміром плівкою. Далі такий пошаровий блок поміщали між двома рівними за розміром стеклами, які стискалися між собою за допомогою невеликого вантажу. Після повної полімерізації отримані епоксидні пластинки з тканинами мозолистого тіла піддавалися шліфовці та ретельній поліровці, в результаті чого досягалося поверхнєве оголення його тканинних структур, які ми фарбували 1% розчином метиленового синього на 1% розчині бури.

Результати дослідження: при дослідженні пластинованих зрізів мозолистого тіла в сагітальній площині виявлено, що поперечні валікоподібні підвищення його верхньої поверхні є виступаючими зсередини канатикоподібними тяжами, що проходять через мозолисте тіло. При вивченні їх у поперечному розрізі встановлено, що у дорослих людей за щільністю компонування можна виділити два типи мозолистого тіла: щільний і розріджений.

При великих збільшеннях бінокулярної лупи (мікроскоп МБС-9) видно проміжки між суміжними комісуральними канатиками. В їх межах помітні кровоносні судини. На поперечному розрізі комісуральних канатиків в їх товщі виявлені найтонші прожилки, сукупність яких складається з чергування темних і світлих смужок, що утворюють шарувату смугастість. Серед рядів світлих смужок помітні прошарки, що розділяють усю товщу комісуральних канатиків на секції, за межами яких розподілені нервові волокна.

Висновки: мозолисте тіло людини є колекторним об'єднанням упорядкованих за окремими порційними сукупностями нервових провідників, які мають канатикоподібну форму, діаметром близько 3 мм. Ці утворення, які ми називаємо фунікулярними субодиницями мозолистого тіла, утворюють поперечні валікоподібні підвищення, відомі на верхній поверхні під назвою поперечних смужок. За щільністю компонування комісуральних канатиків виділяється два типи мозолистого тіла – щільний і розріджений. Товща

комісуральних канатиків за допомогою інтерстиціальних прошарків розчленована на певну безліч різноманітних секцій, в межах яких зосереджені окремі сукупності нервових волокон, які ми називаємо фасцикулярними порціонами мозолистого тіла.

Слід зазначити, що на епоксидних шліфах внутрішню структуру фасцикулярних порціонів розрізнити не видається можливим. Однак дані препарати з успіхом були використані нами для виготовлення напівтонких зрізів, результати вивчення яких з'являться у наступних публікаціях.

УДК 612.826.4:612.017.2

***Булик Р. Є., **Волков К. С., *Бурачик А. І.**

УЛЬТРАСТРУКТУРА НЕЙРОНІВ СУПРАХІАЗМАТИЧНОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА У ЩУРІВ ПРИ ПОСТІЙНОМУ ОСВІТЛЕННІ

**Вищий державний навчальний заклад України*

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

***ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені*

І.Я. Горбачевського МОЗ України», м. Тернопіль

Фотоперіод – основний часозадавач, який бере участь у синхронізації ритмів соматичних і вісцеральних функцій, а також координації і модуляції механізмів адаптації організму до впливу різних чинників. Осцилятором, який контролює у ссавців більшість ритмів, зокрема, циркадіанні (білядобові) ритми, локалізований у пейсмерних нейронах вентролатерального відділу супрахіазматичного ядра (СХЯв) гіпоталамуса.

Метою роботи було дослідження субмікроскопічних перебудов нейро-секреторних клітин вентролатерального відділу супрахіазматичних ядер гіпоталамуса щурів у різні добові періоди при постійному освітленні.

За стандартного режиму освітлення субмікроскопічна організація пейсмерних клітин вентролатерального відділу супрахіазматичних ядер